

NEW YORK PUBLIC LIBRARY
DIV. 3
GRAND CENTRAL STA. BOX 2231
NEW YORK 17, N.Y.

VIENYBĖ

The Oldest Lithuanian Newspaper in the World

84 M. 15 N.

192 Highland Boulevard
Brooklyn, N. Y. 11207

1970 M. LAPKRIČIO (NOVEMBER) 6 D.

Telefonas:
Applegate 7-7257

Kaina 30 C.

JUNGTINIŲ TAUTŲ 25 m. sukaktį minint, lietuvių, latvių ir estų organizacijos suorganizavo demonstraciją prieš Sovietų imperializmą ir reikalavo atstatyti Pabaltijo tautų nepriklausomybę. Eisenoje prie Jungt. T. matomi K. Miklas, prel. J. Balkunas ir A. Vakselis su estų ir latvių atstovais. S. Narkėliūnaitės nuotrauka

Kas išris Romoje koplyčios klausimą?

Rašo Lietuvos Kun. Klebonas

Į klausimą, kas išriš Romoje lietuvių koplyčios klausimą, atsakymas — ne kas kitas, tiksliai mūsų vyskupas Vincencas Brizgys, nes jis buvo tos koplyčios įrengimo sumanytoju ir buvo statybos priekyje. Jis taip pat Vatikanui pateikė koplyčios pilną projektą ir skelbė, kad koplyčia bus pavadinta — LIETUVIŲ KANKINIŲ KOPLYČIA. Ir todėl pirmą negu buvo pradėti statybos darbai, privalėjo iš Vatikano gauti raštišką aprobatą ir įrodymą, kad koplyčiai pavadintas siūlymas priimtas.

Lietuviai, iš kurių koplyčios statybai surinktos aukos, turi neginčijamos teisės žinoti, kokia buvo padaryta sutartis su Vatikano galva Popiežium. Prašome pilnai ir teisingai išaiškinti, kodėl koplyčia liko bevardė! Vaikas pagimdytas — bet nepakrikštytas!

Turistai, lankydami toje koplyčioje, gėrėsis jos grožiu, bet nežinos kuriai tautai ji priklauso, kas ją pastatė

Tęsiama 9 psl.

KALBANT APIE "DIDVYRIUS"

PRANĖ LAPIENĖ

Šiandien Tar. S. valdomų šalių gyvenimas niekam nebėra paslaptis. Vistiems, kuriuos toji šalis domina, yra žinoma, kad ten žmogus materialiai negali daug ko atsiekti. Žymiai daugumai gyventojų mokamas už darbą atlyginimas tik minimaliam pragyvenimui, o uždirbantieji daugiau, taip gi nelengvai sugalvoja kaip tuos extra rublius sunaudoti. Paklausti kodėl jie Lietuvoj taip labai baliavoja, atsakymai veik vienoki: "Ka gi su rubliais darysi. Nei žemės daugiau prisipirksi, nei didesnio gyvenamo ploto įsigysi, ne visada surasi parduotuvėse koki retesnį daiktą nusipirkti, kurios ne perpilnos ir pirmiausia aptarnaujami privilegijuotieji. Nereikia dar rūpintis vaikams už mokslą mokėti, nereikia ūkio įrankių taisyti. Del šito mes ir nesivaržome dažniau pasidaryti biržietiško ar nusipirkti vodkos bonką".

Na, jei kam pasiseka sukombinuoti tų rublių gana daug, jei kas per savo apsukrumą ar suktumą

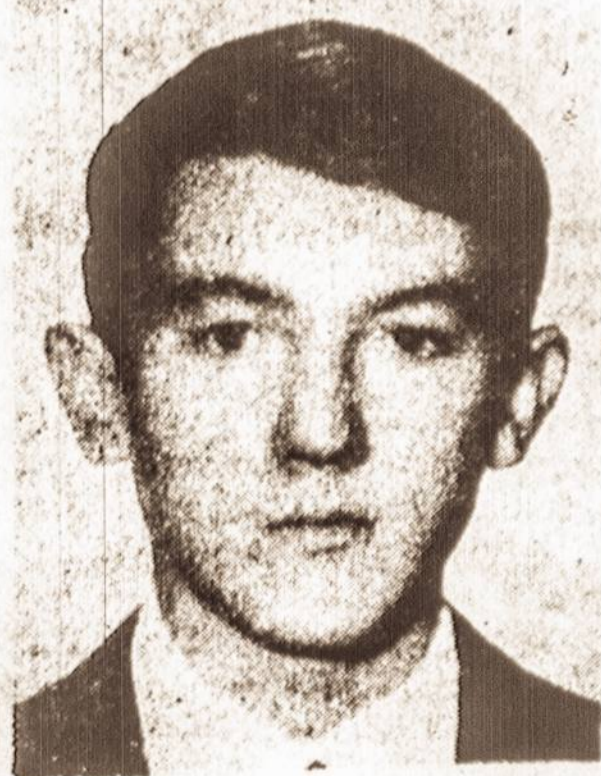

Pranas Brazinskas

sugeba juos išsikeisti į stiprią svetimą valiutą, tokiam nieko daugiau nelieta, kaip tik stengtis išvykti į užsienį. Tik tai nelengva, o kartą teismo baustam — visai neįmanoma.

Tokios mintys manyje kilo, kai pirmą kartą paskaičiau apie mūsų veiksmų paskelbtus naujus mūsų

tautos "didvyrius", tūlus Brazinskus, kurie, pagrobę Tar. S-gos lėktuvą priverstė jį nusileisti Turkijos žemėj, pirma pilotą ir kitus įgulos narius peršovę, o stiuverdesę, kuri buvo bandžiusi jų neįleisti į lėktuvo kabiną, vietoj nušovę.

Algirdas Brazinskas

Nužudytoji stiuverdesė
Nadezda Kurčenko

Iš pirmo žvilgsnio atrodytų, lyg tie vyrukai tikslo atsiekt. Esą Turkijos įstatymai draudžia politinius pabėgėlius grąžinti, kokiais sakosi esą Brazinskai. Tačiau Brazinskai tebelaukia teismo už žmogžudystę, sprendimo, o Turkijos valdžia planuoja pakeisti įstatymus, kurie leistų lėktuvų grobikus sugrąžinti į jų gyventąjį kraštą, nežiūrint kokiais motyvais jie jų žemėj nusileistų.

Tęsiama 9 psl.

LIETUVIAI PASAULYJE

ALEKSANDRAS CHAPLIKAS, SLA centro valdybos ir Sandaros vice-prezidentas, neseniai įvykusiame visuomenės susirinkime So. Bostono Lietuvių Pillečių draugijai padovanojo du paveikslus: Lietuvos Vytį ir Dariaus Gireno piešinį.

● Vytautas Kamantas, JAV LB pirmininkas ir Vaclovas Kleiza išsiuntinėjo tarybos nariams pranešimus su įvairiomis informacijomis. Tarybai tvirtinti išsiuntinėtas 10 asmenų gyvenančių Philadelphijoje sąrašas, pristatytas inž. Vytauto Volerto, LB cv pirmininko, kuriame siūloma ir sekančią sesiją šaukti sausio 16-17 Philadelphijoje.

Chicagoje panalkinta sv. Mykolo parapija

Sv. Mykolo parapijoje, paskutinios Mišios atlaikytos lapkričio 1. Paskaitytas Chicagos arkidieocijos dekretas, kuriuo paskelbtas parapijos uždarymas. Mišioms buvo susirinkę 45 parapičiai.

Paskutinieji gyvenimo metai parapijoje prasidėjo birželio mėnesį, kai kun. Anastazas Valančius, dėl nesveikatos turėjo pasitraukti iš pareigų, o vėliau gavo leidimą išeiti į pensiją.

Kai kun. Valančius atsigulė į ligoninę, kun. Frank Cantieri, iš švč. M. Marijos Apiešikimo parapijos (bažnyčia yra kitoj pusėj gatvės nuo Sv. Mykolo parapijos) klebonas perėmė šios parapijos reikalus tvarkyti. Kun. Cantieri parūpino, kad lietuviškos Mišios būtų kas sekmadienį iki paskutinų Mišių lapkričio 1. Paskutinės Mišios buvo atlaikytos visų buvusių mirusių parapičių intencija, juos prisimenant.

Kun. Cantieri pasiūlė, kad senieji parapičiai rinktųsi į turimą mažą koplytėlę, kur būtų galima laikyti lietuviškas pamaldas parapičiai nepareiškę noro ten rinktis. Parapijos dokumentai laikomi švč. M. Marijos Apiešikimo parapijos klebonijoje.

Tėvai marijonai Sv. Mykolo parapijai vadovavo nuo 1913 iki 1920 metų. Ten pirmieji marijonai -- kunigai ir broliai -- gyveno ir darbavosi, kol perėmė Aušros Vartų parapiją. Spaudos darbai prasidėjo, tėvams marijonams dar būnant Sv. Mykolo parapijoje, kur buvo leidžiami pirmieji numeriai Tikybos ir Doros. Spaustuvė buvo parapijos rūsy.

Neužilgo ruošiamasi ir kitą lietuvių parapiją panalkinti Chicagoje.

MELBOURNE, AUSTRALIJOJE - dail. I. Jokubauskienė laiko vieną iš savo kurinių. Ji organizuoja jaunųjų dailininkų parodą Lietuvių Dienų metu šių metų pabaigoje.

● Dr. Regina Sakalauskaitė, gimusi Lietuvoje 1941 m., gavusi daktarą Vokietijoje spalio 10 ištekėjo už dipl. inžinieriaus Herbert Maerki, Lindah kaimelyje, apsigyveno Karsfeld, arti Muencheno. Dirba spinduliams tyrinėti institute Mue-Neuherberg.

● Ramunė Motiejūnaitė iš Los Angeles, Calif. išvyko meną studijuoti į Paryžių. Priimta į Prancūzijos valstybinę dailių menų mokyklą (Ecole Nationale Supérieure des Beaux-Arts). Studijavusi metus laiko grįš į Los Angeles ir studijuos UCLA universitete.

HAVEN REALTY

TRAVEL AGENCY · MUTUAL FUNDS · INSURANCE

Perkant ar parduodant namus, išnuojant butus, apdraudos,

federalinių ir valstybių (Income Tax) užpildymu, pirmūni piniginių perlaidų (Money Order) ir įvairiausių kitais reikalais, - kreipkitės į

Joseph Andrusis - Tel. VI 7-4477
87-09 Jamaica Avenue

Woodhaven, N. Y. 11421

BILIETAI PARDUODAMI VISOMIS SUSISIEKIMO PRIEMONĖMIS Į VISAS PASAULIO VIETAS

Atdara kasdien nuo 9 v.r. iki 9 v. vakaro

Knight Cap

August Traun, sav.

LIETUVIŲ RESTORANAI

UŽKANDŽIAI

PIETŪS

VAKARIENĖ

ĮVAIRŪS

ŽUVIES

PATIEKALAI

810 Chestnut St., Philadelphia, Pa.
ir
Baltimore Pike & Providence Rd.
Media, Pa.

J. BUBLAITIS

Tel. HI 1-7747

RADIO AIDAS T.V. LAB.

KAM PARDUODAM - tuos geriausiai aptarnaujam, dėl to, kad parduodam patį geriausią. Didelis pasirinkimas spalvotų ir visokių kitokių televizijų, radijo priimtuvų, stereo tape rekorderių. Aidas sumodernintas, bet kainos tebe paliktos tos pačios.

94 - 17 Jamaica Ave., Woodhaven, N. Y. 11421

SILVER BELL BAKING CO.

A. RADŽIŪNAS, Savininkas

Mūsų specialybė lietuviška duona. Pyragai vedybiniams ir kitokiems pokyliams.

36-40 Stagg St., Brooklyn 6, N. Y.

Telefonas: STagg 2-5938

LIETUVIAI CHICAGOJE

* VLIKo seimas pirmą kartą įvyks Chicagoje gruodžio 5 ir 6, Bismarck viešbutyje. Walnut salėje bus ir banketas. Meninę dalį atliks Prudencija Bičkienė, kuriai akompanuos prof. Vladas Jakubėnas.

* M maestro Aleksandras Kučiūnas, pakviestas Chicagos lietuvių operos, apsigyveno Chicagoje, kur eis dirigento ir mokytojo pareigas.

* Gražina Krivickienė-Gustaitytė paruošė 384 psl. knygą pavadinimą Vilnius lietuvių dainose. Kalbą taisė ir žodynėli suredagavo dr. Pr. Skardžius, taip pat yra 19 psl. gaidų. Viršelį piešė Marija Žymantienė-Biržiškaitė. Išleido Lietuviškos-Knygos Klubas Chicagoje. Kaina \$5.00.

* B. Pūkelevičiūtės "Pasakos" - Skraidantis paršiukas, Daržovių gegužinė, Vasaros pasaka, Kalėdų dovana, Rimas pas Kęstutį, Klementina ir Valentina, jau spausdinama Chicagoje.

* Penktas Literatūros Vakarų vardu plokštelę išleido Karvelio prekybos namai Chicagoje. Joje savo kūrybas įdeklamavo Bernardas Brazdžionis, A. Gustaitis, Pulgis Andriūšis ir Stasys Santvaras.

Jaunieji lietuviai skaito vaikų žurnalą Eglutę. Nuotraukoje - Chicagos Marquette Parko parapijos mokyklos mokiniai.

Z. Degučio nuotrauka

Lietuviškam rajone —
LIETUVIŠKA GELIŲ PARDUOTUVĖ

Alice's Florist Shop

107-04 Jamaica Ave. Richmond Hill, N. Y.

Gėlės įvairiom progom

Maloniai kviečiame, kaimynystėje gyvenančius tautiečius atsilankyti arba paskambinti telefonu 846-5454 - 9527; vakare: 738-1946. Čia rasite nuoširdų lietuvišką aptarnavimą.

Naujas Lietuvių Restoranas ir Baras
HAVEN RESTAURANT & BAR
su sale įvairioms pramogoms

94-25 Jamaica Ave., Woodhaven, N. Y.

Tel. 846-9271

(arti BMT Jamaica traukinių Woodhaven stoties)

Visi kviečiami atsilankyti, pasivaišinti ir pasinaudoti jaukia sale
Savininkė MARIJA DIRŽIENĖ

CARPENTER
CABINET
MAKER

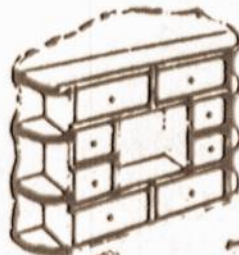
CUSTOM BUILT

CABINETS

• BOOKCASES • ANTIQUE REPAIRING
FORMICA WORK SPECIALISTS

AUGUST VILENIŠKIS

119-20 JAMAICA AVENUE
RICHMOND HILL, N. Y.

VIRGINIA 7-5760

NEW CANADIAN BLITZ DIET

LOSE 5 POUNDS OVERNIGHT!

Learn the secret of incredible, No-Effort, No-Drug, ONE-DAY reducing formula! Have your wholesome, yummy "Blitz"! (4 mystery meals)—Go to bed! Woke up!—and you have lost 5 pounds. Unbelievable? Sure! But it works. Every time. OR YOUR MONEY BACK! SPECIAL OFFER (limited period only). \$3.00

Yes I want to lose five pounds overnight. Please rush by mail CANADIAN BLITZ DIET. I enclose \$3.00 cash, money order, or cheque (Sorry no C.O.D.'s). If payment by cheque enclose \$3.50 to cover handling costs.

CANADIAN BLITZ DIET
203 - 15104 Stony Plain Road,
EDMONTON, Alberta, Canada

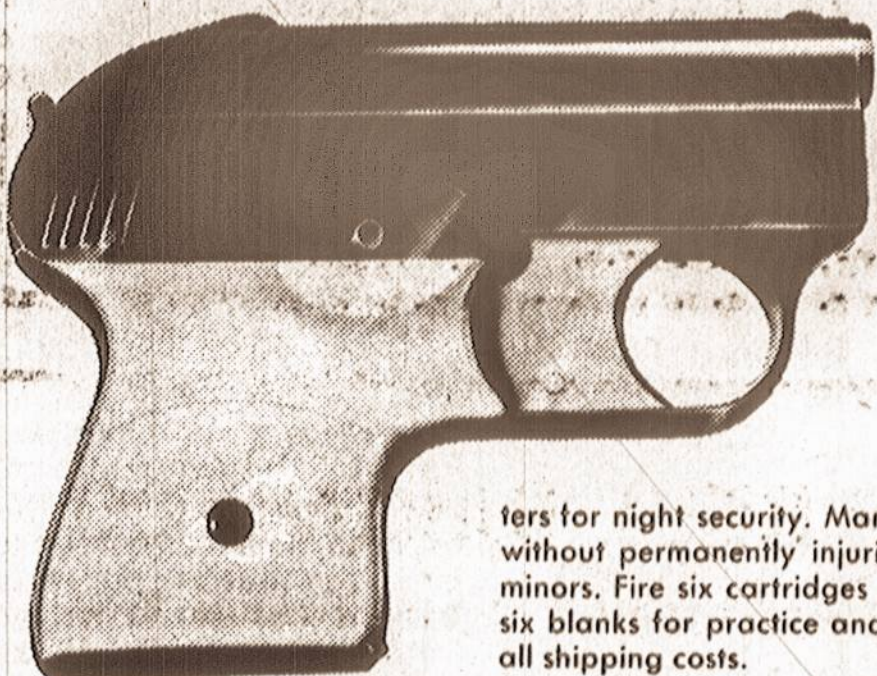
Name

Address

City

State

Zip

World Famed BREVETTATA TEAR GAS PISTOL

Appearance of this tear gas weapon is similar to real gun. Ideal for people who work in lonely, dark locations and require protection. Men give this gun to wives and daughters for night security. Many industrial applications. Shooting of gun stops aggressor without permanently injuring him. No permit or license needed, but is not sold to minors. Fire six cartridges without reloading. Gun comes with six tear gas shells and six blanks for practice and is shipped prepaid. Gun unit prices include 12 shells and all shipping costs.

Appearance of this tear gas weapon is similar to real gun. Ideal for people who work in lonely, dark locations and require protection. Men give this gun to wives and daughters for night security. Many industrial applications. Shooting of gun stops aggressor without permanently injuring him. No permit or license needed, but is not sold to minors. Fire six cartridges without reloading. Gun comes with six tear gas shells and six blanks for practice and is shipped prepaid. Gun unit prices include 12 shells and all shipping costs.

ORDER BLANK

- 1 Gun-unit \$15.00
- 2 Gun-units at \$14.50 ea., total \$29.00
- 3 Gun-units at \$14 ea., total \$42.00
- 4 Gun-units at \$13 ea., total \$52.00
- 6 Gun-units at \$12 ea., total \$72.00

- Extra Boxes of Ten Tear Gas Shells \$2 per box.
- Extra Boxes of Blanks, \$1.25 per box.
- Holsters \$2 each. We prepay shipping costs on all these items when shipped with gun units.

CHEROKEE INSTITUTE

Dept. VL-70, 5920 Nall Avenue
Shawnee-Mission, Kansas 66202

Ship gun-units as indicated at the left.
Check or money order enclosed.

VIENYBĖ OFSETU SPAUSDINA:

knygas, žurnalus, laikraščius, plakatus, atsišaukimus, laiškus, gaidas, braižinius, korteles.

Perfotografuoja dokumentus, padidina - sumažina fotonuotraukas, paruošia foto reprodukcijas ir t.t.

• • •

Pasiruošę bet ką spausdinti - pirmiau teiraukitės Vienybėje, 192 Highland Blvd., Brooklyn, N. Y. 11207. Tel. AP 7-7257.

VIENYBĖ

The oldest Lithuanian newspaper in the world was established by Juozas J. Paukštas in 1886. It is published bi-weekly by Valerie Tyliava and Jonas Valaitis at 192 Highland Blvd., Brooklyn, N. Y. 11207. Telephone: Applegate 7-7257. Editor: Juozas Valaitis; Managing Editor: Valerie Tyliava; senior Editor: Vytautas Širvydas; English Editor: Demie Jonaitis; Associate Editor: Edwardas Sulaitis. Subscription rate: \$7.00 for one year. Advertising rates on application. All rights reserved and no part of this newspaper may be reproduced without the consent of the Publishers. All manuscripts are subject to editing. Entered as Second Class Matter October 23, 1907, at the Post Office in Brooklyn, N. Y. 11201

mes

VYTAUTAS ŠIRVYDAS

Europos minčių istorijoje vertinamas Prancūzas Montesquieu, tik prieš pirmąjį Lietuvos-Lenkijos valstybės išdraskymą rašė: "Kai žmonija spaudos neturėjo, ji garbino žmogų; dabar garbina knygą." Labiau negu naujiejį, senieji Amerikos lietuviai, o tų senųjų ypač "vidurinės srovės" žmonės, šiandien daugiau kaip žmogų, negu jo knygas — pagerbia 75 metų sulaukusį laikraštinišką Kazį S. Karpių, visuomenės veikėjo platų gyvenimą pradėjusį spaudoje Brooklyno Vienybėje (prie J. O. Širvydo) ir SLA raidžių rinkėju to meto tautinės srovės tvirtovėse: organe Tėvynėje (prie V. Račkausko-Karolio Vairo). Čia įsidiegė tvirtas Amerikos lietuvių "tautiečių", arba vidurinės srovės nuotalkas, kurių pagrindu yra mellė Lietuvai ir dr. J. Šliupo troškimas, kad beraščiai ir pusrasčiai lietuviai ateiviai kuoskubiausia apsišviestų ir pasivytų amerikiečius, pasivytų moksluose, prekyboje ir pramonėje.

* * * *

Širvydo skatinami, o ypač Račkausko pavyzdžiu žavėdamiesi, rašytojais-poetais tuomet iškilo būrelis tada jaunų ateivių lietuvių. Julius Banulis, Pranas Bajoras ir kiti. Jų tarpe buvo ir K. S. Karpius, pradėjęs korespondencijomis 1910 metais, pažygejęs "feljetonais" ir eilėraščiais, o vėliau — 1917 m. atėjęs į Dirvos redakciją — dramos veikalais ir istorinėmis apysakomis (savo ir kitų rašytų išleido 35 knygas). Be to, to meto mūsų visuomenės kultūrinis aukščio sąlygose, sumaniam redagavo Dirvą. Jo laikraštiniis ir literatūrinis darbas auklėjo visuomenę dr. J. Šliupo ir J. O. Širvydo siekiamais švietimo tikslais, vis pagrįstais melle tautai ir veidu į Lietuvą sumetimais. Šiandien jo literatūriniai darbai, prieš Montesquieu nuomonę, netiek pagarboje kiek jų autorius kaip žmogus, kuris Balučio mėgiamo poeto Longfellow žodžiais "paliko pėdsakus smiltysė."

* * * *

Kiekviena mūsų kolonija turėjo Newarko Ambrozevičiaus pavyzdžio, Draugo redaktoriaus Šimučio pavadintų "bruzdelininkų", kurie pasitaikę lakštė kolonijos draugijų, mūsų spaudos ir Lietuvos reikalais. Kaip laikraščio redaktorius ir gabus rašyti, Karpius Clevelande, o vėliau su tautine srove visoje Amerikoje, bruzdėjo margu veikimu: dramos ratelis, Kultūros darželis, paskolos bankelis, keli atsilankymai su žmona nepriklausomoje Lietuvoje, Lietuvių Misiija, — vis neapsiėjo be Karpiaus. Buvo ir stiprus šulas draugiškai priimti Amerikoje ir iš Lietuvos atvykusį buv. Lietuvos prez. Antaną Smetoną.

* * * *

Jo sukakčiai dailininkės V. Stančikaitės-Abraitienės portretas, gali būti, jį nuteikia per daug rusčiai-rimtu. Karpius yra malonesnio ir linksmesnio būdo! Jam ilgiausių metų! Jei dabar Tavo pėdomis vaikšto kai kurie "oficialūs tautininkai", tai jie tik žygiuoja kaip mumijos — be tos nuoširdžios mellės Lietuvai ir broliams lietuviams amerikiečiams, kurią Tu turėjai. Bet jie eina Tavo pramintu keliu!

Ginanakalis

IŠ KAIRĖS IR IŠ DEŠINĖS

ATSINAUJINO ALB

Clevelande buvo naujos Amerikos Lietuvių Bendruomenės (ALB) tarybos suvažiavimas. Išrinko naują ALB vadovybę. Tai yra svarbus įvykis, nes tik ALB-ei priklauso visuomeninė išieivijos ateitis. Nežiūrint klaidžiojimų ieškojimuose bei sustingimuose menkinimosi, ALB apjungia didžiulį to, kas išieivioj vertingiausia.

ALB-ėje įvyko didelis lūžis. Praėjusioji taryba neusipratimas. Šios tarybos rinkimuose ieškota išsigeibėjimo jaunime. Išsirinko komitetą iš dalyvausių jaunų mergiščių ir berniokų, nes kokio geresnio pasirinkimo net nesimatė. Dabar ta jaunima atjauninta taryba rinko ALB vykdomuosius organus. Reikia pripažinti, rinko santūriai ir apgalvotai. Labai plačiai žinomi garbingi veikėjai nebuvo išrinkti net į garbės teismą! Tai buvo lyg užbaigimas dominavimo tos kartos, kuri įkyriai vadovavo ir už save jaunesnius vadino "jaunimu" ligi tol, kol tas "jaunimas" išaugino savo vaikus ir tie vaikai ėmėsi laukti savų vaikų.

Kartų pasikeitimo eiga rami, lyg seno vežimo išklerusius ratus pakeičiant naujais. Naujų deklaracijų nėra ir nebus. Jei ALB veikloje pajusime ko naujo, tai gal tik metoduose ir tik dėl to, kad prieky bus kiti žmonės. Tarp šių kitų žmonių matosi šen ten pasireiškusių.

Greičiausia bus taip, kad ir šios ALB kadencijos metu didžiosios išieivijos visuomeninės problemos nebus išspręstos. Bus ko veikti ir eiliniams išradingiems nenuoramoms.

Ši ALB taryba su savo vykdomaisiais organais vargu pajėgs:

a. -- sulaukti efektingo ir žymesne dailmi savo tikslų pasiekiančio lietuviškojo švietimo,

b. -- turėti sprendžiamą vaidmenį ryšių su tautos kamenu klausimuose,

c. -- prigyventi laikus, kai liausis vadinamų veiksmų blaškymasis, rūpčiojimas, situacijose nesiorientavimas ir pan.

Naujasis ALB vadovybės sąstata, atrodo, supras, kad seni žmonės kasmet vis dar daugiau sensta, o su naujųjų kartu išlaikymu Lietuvių Bendruomenėje (ir "bendruomenėje" iš mažosios raidės) atsiranda didelių papildomų sunkumų.

Bendruomenė sušaukė "trejų devynerių" veikėjų, spaudos ir radijo žmonių suvažiavimą Adamkų tvarkomoje Bačitno Tabor Farmoje. Žodis "taboras", žodynai sako, reiškias "klajoklių stovyklą" ir "klajojančių čigonų grupę". Kanados Bendruomenės pirmininkas Čepas buvo balsas tyruose "sekti Bačitno praktiškumu, tikrovės supratimu ir tolerancija savo tarpe". Tiesa, uždegė tolerancijos trokšti ir Naujienų Gudelį, bet gal tik meteoriška, nes Naujienos negali patoleruoti tų užsienio lietuvių, kurie ieško santykių su savo broliais lietuvišiais Lietuvoje.

* * * *

Čepas pripažino, "Bendruomenėje tedalyvauja "maža išieivijos dalis". Kitu meteoru sušvitusios Žurnalistų sąjungos galva, Alantas pripažino, būk "plačiosios masės ignoruoja mūsų spaudą." Kadangi pirmas "spaudos" suvažiavimas buvo sušauktas suorganizuoti Vienybės ignoravimą, nėra ko plačiųjų masių kaltinti: jos palaikė Vienybę ir trečiam frontui santykių su Lietuvos lietuvišiais klausimu padėjo nugalėti pirmąjį ir antrąjį frontus. Spaudos Ignoravimo tenka paleškoti aukštesnėse vietose.

* * * *

Vienu tikrojo spaudos suvažiavimo dienotvarkės punkty, rodos, būtų pasvarstyti išlaikyti "tęstinumą" seniausio pasaulyje lietuvių laikraščio — Vienybės — amžininkės Basanavičiaus, Šliupo ir Kudirkos. Per 84 metus Vienybės įvairūs žmonės nu-dirbo visą eilę tautai naudingų darbų, įimant ir vėliausiąjį — iškovoti pilietinių teisių santykių su lietuvišiais Lietuvoje klausimui. Šis, ir bendras spaudos finansavimo bei turinio gerinimo klausimas, konferencijoje nebuvo net rimtai svarstomas.

Senajo tipo kolonijos tirpsta. Kokios galimybes pavienėi šeimai išauginti lietuviškus vaikus patogiai įstaisius tarp sveltimų?

ALB naujoji vadovybė aiškiai nepatiko čikagieškėms Naujienoms. Tai labai geras reiškinys. Gera marti negali patikti pikčiurnai uošvei.

Sako, naujoji ALB vadovybė yra frontininkų diktatas. Galimas daiktas. Bet dėl to liūdėti reiktų tik tuo atveju, jei kas įrodytų, kad frontininkai yra blogi iš esmės. Kol tai neįrodyta, nėra pagrindo mums tai grupei pavyduliauti teisės dirbti ir nešiotis pilnas galvas rūpesčių.

Neatsisakysime malonumo ALB papešioti. Taip pat neatsisakysime ir pareigos būti ALB darbininkų gretose. Tuo tarpu sveikiname, linkime, džiaugiamės, turime vilčių ir t. t. ir t. t.

Kas mus skaldo?

Australijos Mūsų Pastogeje Br. Strauskas, ilgokame straipsnyje "Kas mus skaldo", tarp kitko rašo:

Visais laikais mūsų emigraciniame gyvenime atsiradavo "žinovų", kurie viešai mus gaudendavo, girdi, budėkime, mūsų tarpe veikia komunistų agentai, kurie taikstosi mus suskaldyti. Tačiau nė vienas tų "detektyvų" niekuomet jokio agento neatidengė ir mums jo neparodė. Kol nepagautas ir pirštu į jį nebaksstelia, agento buvimu valia tikėti, valia netikėti.

Nuo įtarinėjimų nėra laisvas nė vienas žmogus. Gyvenimo praktika yra patiekusi gausiai pavyzdžių, kad tokiais agentais gali būti asmenys, besidedą didžiausiais patriotais, "pamaldžiaus" bažnyčių lankytojai, antikomunistinės spaudos žurnalistai bei redaktoriai ir antikomunistiniai sūkišiais besišvaistą propagandistai. Bendrai paėmus tokie asmenys, apie kuriuos, rodos, būtų nemoralu neigiamai pagalvoti ir mesti bet koki įtarimo šėšėli.

Atselt, iki šiol mus iš vidaus sprogdinti pasiruošusio agento nesutikome ir darniai

vienybėje virš dvidešimt metų išgyvenome visai nepaisydami, ar tokie tikri ar tariami agentai mūsų tarpe maišosi ar ne.

Bet kokia ironija! Likimas panorėjo, kad šių agentų darbą atliktų viešai būrelis sydnėjiskų šiam tikslui išleisdamis specialų laikraštį, išmetę iš spausdė bėndruomenės laikraštį "Mūsų Pastogę" ir ultimatumais priverdavę mūsų demokratiniu būdu išrinktą Krašto Valdybą. Rezultatai puikūs! Porą tuzinų klečiausių agentų nebūtų to pastekę per metus, ką devynetas orių patriotų padarė per vieną vakarą. Nesantalkos sėkla mūsų tarpe pasėta. Po mūsų bendruomenės pamatais sprogstamas užtaisais sėkmingai pakistas.

Sprogimas neįvyko, nes bendruomenė šių asmenų gerom "intencijom" nepritarė ir Mūsų Pastogės redaktoriaus sukommunistėjimu nepatikėjo. Visos bendruomenės apylinkių valdybos nedeladamos pareiškė Krašto Valdybai solidarumą ir pritarimą jos laikysenai, šimtai bendruomenės narių skubiai sumetė keletą tūkstančių dolerių spausdėvė įsigyti. Konsekventiškai ultimatumo iniciatoriai buvo kvalifikuoti, kaip anti-bendruomeninė grupė, einanti prieš bendruomenės interesus.

Liūdna, kad Australijos naujoji imigracija neteko tolerancijos ir žiauriai pasiskirstė, kaip ir lietuviai Amerikoje.

VIENYBĖ, 1970 m. lapkričio 6 d.

UNCA priėmimo naujam Jungt. Tautų Generalinės Asamblėjos pirmininkui Edvard Hambro. Nuotraukoje (iš k.) naujasis UNCA pirmininkas William Oatts, J. T. Gen. Asamblėjos pirmininkas Edvard Hambro ir žurnalistė Salomėja Narkeliūnaitė. UNCA yra J. T. Korespondentų Draugija.

Iš Vienybės puslapių

1886 metai

* Rugsėjo 5 d. Shenandoah, Pa., įvyko pirmas suvažiavimas kito lietuviško Susivienijimo Amerikoje, kuris susitvėrė Jono Šliupo sumanymu.

* Rugsėjo 8 d. kun. A. Varnagiris, buvęs Brooklyn, paskui Freedlande, persikėlė į Plymouth, Pa. ir sako vyskupas norįs dar dviejų kunigų iš Lietuvos. Ligšiol tik vienas kun. A. Varnagiris težinomas.

* Spalio 13 d. yra žinomi Amerikoje du lietuvių gydytojai: Dr. Dangelevičius, Shamokin, Pa. ir Dr. M. P. Koszakowski, Chicagoje. Pastarasis pasiskelbė leisias dvi-savatinį laikraštį "Daktarknygės" lenkų kalba.

* Lapkričio 22 d., kad suniegti "šliupinį" susivienijimą, įkurta "Susivienijimas visų Draugysčių Katalikiškų Amerikoje" per seimą įvykusį lapkr. 22 d. Plymouth, Pa. Valdybon išrinkta Prezidentu kun. A. Varnagiris; sekretorium Juozas Paukštis; išdininku An-

tanas Pajaujis. Prsidėjo 6 draugijos su 319 narių: 1 Chicagos, 1 Waterburio, 1 Pittstono, 1 Mahanoy City, 2 Plymoutho.

* Lapkričio mėnesį į Ameriką atvyko 173 lietuviai.

* Lenkų laikraščio "Ojczyzna" New Yorke redaktorius siūlė papirkimo pinigų J. Šliupui, kad lenkintų lietuvius, bet šis su panika atmetė ir sukėlė prieš save lenkų audrą.

1887 METŲ KOMPLEKTĄ iš Vienybės Lietuvininkų išsivežė red. D. Bočkauskas, kuris tada įsteigė laikraštį Saule.

1888 metai

* Sausio 11 d. trys kunigai patvirtino savo pritarimą laikraščiu "Vienybė Lietuvininkų": kun. A. Varnagiris iš Plymoutho; kun. dr. Juodišius iš Freedlando ir kun. P. Abromaitis iš Hazletono.

Keli kirviai spaudos gyvybei

Amerikos lietuvių visi laikraščiai skaitytojų maldaute maldauja — laiku užsimokėti prenumeratą. Tai verčia ne vien didėjančios išlaidos. Keldamas kainas už persiuntimą ir paštas reikalauja, kad bent 65% laikraščio skaitytojų būtų apmokėję prenumeratą. Pašto inspektoriams reikia tai įrodyti!

Toks pat žiaurus kirvis kerta 24 metus einantį Europos Lietuvį, Londone, toks pat kirvis kerta Sydney, Australijoje per 21 metus leidžiamą Mūsų Pastogę, iš kurios reikalaujama, kad būtų užsimokėjusių 90% skaitytojų, jei nori, kad laikraštis būtų siuntinėjamas po 3/4 cento. O inspektoriams jų administracijoje rado, kad teužsimokėję tik 64%, ir grąšina pakelti kainą po 6 centus numeriu, jeigu nuo spalio iki

lapkričio mėn. nebus sumokėta 90% prenumeratų!

Tiek Europos, tiek Australijos laikraščiai pirmuosiuose puslapiuose stambiomis raidėmis kaip pirmaeiliais atsišaukimais, maldauja skaitytojų apsimokėti. Abu laikraščiai, palyginus su Vienybės amžium, yra jaunuoliai, su tradicijomis, kurias mes visi atmename. Vienybė yra ne tik jų, bet ir visos lietuvių spaudos, ne tik motina, bet ir močiutė, bežengianti į 85-tuosius metus! Tik nepagailėta auka Vienybei išlaikyti, laiku apmokėta prenumerata — Vienybės amžių pailgins. Nereikalaukite dar daugiau išlaidų pakartotiniams paraginimams siuntinėti! Malonėkite siųsti čekį šiandien adresu: Vienybė, 192 Highland Blvd., Brooklyn, N. Y. 11207.

STEBĖTOJO PASTABOS

Iš Australijos rašoma: "Vienas tautietis užpuolė pobuvyje laikraščio Mūsų Pastogę redaktorių ir kumščiu sužalojo veidą, sudauždamas akinius." Australietis kun. Petrauskas atsiliepė: "Pasmerkiu tolerancijos stoką ir skaldymąsi, kurį, tiesa, daro ne Australijoje, bet po Lietuvos beržais gimę. Užsienio lietuviams absoliutiniai šventu dalyku yra išlaikyti lietuvių, visiems draugiškai ir broliškai bendradarbiaujant. Visi lietuviai, ypač tie, kurie dabar gyvena Lietuvoje, yra mūsų broliai. Tegul po visą pasaulį lietuvis ieško lietuviu!" Tokias mintis iš Amerikos lietuvių laikraščių — tik viena 84 metus einanti Vienybė puoselėja.

Aštuntam mūsų Katalikų mokslų akademijos suvažiavimui Toronte, Kongreso knygyno Washingtono pareigūnas D. Krivickas skaitė paskaitą apie tarptautinę Lietuvos būklę ir viltis ateičiai. Susidomėjimas paskaita buvo didelis, tik, deja, nieko naujo neiškėlė. Kartojo, kas mūsų spaudoje per metų eilę rašoma. Būtent, tarptautinėje politikoje Lietuvai iš Tar. S-gos išsijungti priemonių nesimato, o sukilimas viduje neįmanomas, kaip neįmanomas ir išstojimas iš tarybinės sąjungos. Tokiu būdu, lieka, kaip kancleris Brandt pareiškė suskaldytiems vokiečiams: "gyventi kaip gyvenasi".

Amerikoje apsigyvenęs žymus anglas mokslininkas ir rašytojas, Julian Huxley savo Atsiminimuose rašo: "Motina įdiegė tikėti, kad Visata pagrindiniai yra palinkusi į gerą. Iš jos gavau ir nuotaką vis stebėtis gyvenimu. Nors šiandien jau nebegaliu tikėti į pagrindinį Visatos gerumą, bet manau, kad evoliucija savo esme yra pažangi. Tiesa, daug gyvybių žuvo, buvo karų ir kultūros nuosmukių, o šiandien žmonijai gresia susinaikinti atomo ginklais ar nesuvaldomu veislumu bei prisiskūklėjimu, bet, vistiek, tikiu, kad išliksime gyvi ir sveiki, o po šių niūrių laikų — susilauksime šviesesnio gyvenimo!"

Jungtinių Tautų Dag Hammarškold bibliotekos naujoji direktorė Natalia Ivanova Tyulina, šias pareigas perėmusi dr. L. Vladimirovui išvykus į Lietuvą. Kabineto sienas tebepuošia Vilniaus universiteto paveikslai.

S. Narkeliūnaitė nuotrauka

Lietuva po 26 metų

Edvardas Šulaitis

3

Jeigu Vilnius lietuvių turistą iš užsienio domina savo praeitimi bei dabar pirmaujančia vieta Lietuvoje, Kaunas dėmesį kreipia savo lietuviškumu ir sentimentu kaip buvusioji laikina Lietuvos sostinė prieškariniais laikais.

Dabar Kaunas gana populiari vieta. Jis labai lengvai pasiekiamas iš Vilniaus. Naujai praversta autostrada iš Vilniaus auto mašina jį galima pasiekti per 1 val. 15 minučių. Taip pat iš Vilniaus oro uosto į Kauną vasaros metu skrenda net 14 lėktuvų.

Šiomet pirmi metai kai Kaunas atidarytas ir turistams iš užsienio, nors jame nakvoti turistai čia oficialiai dar neturi teisės: jie prieš piet atvežami autobusu, o vakare vėl vežami atgal į Vilnių. Tačiau dažnam užsieniečių suteikiama proga mieste plačiau pasidairyti ir pabuvoti ilgiau.

KAUNAS — DIDELIS CENTRAS

Pats Kaunas yra smarkiai išaugęs. 1940 m. sausio mėn. duomenimis ten buvo 154 tūkst. gyventojų, o pagal visasąjunginio gyventojų surašymo duomenis 1959 m. sausio mėn. Kaune jau buvo 214 tūkstančių gyventojų. (1966 m. gyventojų skaičius jau siekė 284 tūkst.)

Pagal vėliausius duomenis Kaune yra 306,000 gyventojų. Nedaug mažesnis už Vilnių, kuriame yra 372,000 gyv.

Dabar Kaunas yra pagarsėjęs hidroelektrine jėgaine prie Nemuno, pietrytiniame Kauno miesto pakraštyje (jos galingumas 90,000 kW). Jėgainė pradėta statyti 1956 m. Ją pastatė, 1959 m. susidarė Kauno marios, vienas žaviausių vaizdų visoje Kauno apylinkėje.

Kiekvienas turistą Kaune supažindinamas su vienu didžiausių technikos išradimų — dirbtinio pluošto gamykla. Tai 1965 m. pastatytas fabrikas išdėstytas 22 ha plote. Pagal išleidžiamos produkcijos apimtį ši gamykla yra didžiausia visoje Europoje.

Kauno senamiesčio ir uosto vaizdas nuo Aleksoto kalno.

Atvykus į Kauną, pirmoje eilėje teko aplankyti Karo muziejaus sodelį, kuris yra kiek pasikeitęs. Dabar vietoje Karo muziejaus yra Kauno valstybinis istorijos muziejus, vienas didžiausių muziejų Lietuvoje. Jame yra nuolatinė paroda, skirta Dariaus ir Girėno skridimui per Atlantą pavaizduoti.

Mūsų grupės kiekvienam dalyviui lietuviškos padovanojo po Kauno miesto ženkluką ir gėlių. O muzikai Kuprevičiai (tėvas ir sūnus) davė varpų muzikos koncertą. Muziejaus bokšto varpų muzika yra garsi visoje Lietuvoje. Jos pasiklausyti žmonės važiuoja iš įvairių vietovių. Teko aplankyti ir muziejaus pakraštyje Salomėjos Neries kapą ir paminklą. Ši poetė rašančiam šias eilutes yra artima ne vien tik savo eilėmis, bet ir faktų, jog kaimynystėje JAV gyveno poetės motina, o dar ir dabar tebegyvena jos sesuo.

Kaune žymią rolę vaidina M. K. Čiurlionio vardo dailės muziejus, kuriame irgi teko praleisti nemažą laiką. Muziejuje yra 4 skyriai: liaudies meno, tapybos, skulptūros bei grafikos. Atskirą vietą užima M. K. Čiurlionio kūriniai, kurių išstatyta 132.

M. K. Čiurlionio kūriniai sudarė stiprų įspūdį. Jie laiko tekmeje jau kiek nublukę ir

reikalingi restauravimo, tačiau dar nesurasta kas šį darbą galėtų įvykdyti. Žymaus dailininko kūrybą grupei aiškino viena muziejaus tarnautojų — Nijolė Stebrytė. Šios jaunos merginos žinojimu ir mokėjimu perteikti savo žinias teko tik gėrėtis! Niekur kitur pasaulyje neteko klausytis tokio nuoširdaus ir įtikinančio pasakojimo. Ji, rodos, apie Čiurlionio kūrinius galėtų kalbėti ištisą dieną, ir tai ne viską išsakytų. Man labiausiai įstrigo jos aiškumas, jog Čiurlionio paveikslus yra sunku suvokti, nes, pagal Hemingway, mes matome tik šeštąją dalį, o visa kita — reikia pačiam įsivaizduoti.

Muziejuje taip pat klausėmės ir Čiurlionio muzikos ir kūrėjo sesers V. Čiurlionytės-Karužienės pasakojimų. Tas paliko be galo didelį įspūdį.

Netoli muziejaus yra dail. A. Žmuidzinavičiaus namas su tapybos darbais bei garsiąja velnių kolekcija. Čia lankytojų iš įvairių valstybių taip pat netrūksta. Laisvės alėjos pradžioje, buvusioje Iguolos bažnyčioje, įsteigta Dailės muziejui priklausanti Vitražo bei skulptūros galerija. Šioje galerijoje ekspozuojami reti kūriniai — P. Rimšos "Lietuvos mokykla" ir "Artojas", G. Jakubonio "Motina" ir daug kitų. Įspūdingi yra P. Stoškaus, A. Morkūno ir kt. vitražai, susilaukę pripažinimo ir tarptautinėje plotmėje.

KAUNO BAŽNYČIOS

Kaune ir apylinkėse veikia 9 bažnyčios, kurių dalį turėjau progą aplankyti. Gerą įspūdį savo vidaus išvaizda paliko didžiausieji maldos namai Kaune — bazilika. Šioje bažnyčioje esama vertingų senesniųjų amžių tapybos kūrinių, taip pat ir lietuvių darbų: P. Kalpoko paveikslų ir J. Zikaro bareljefų. Kriptose palaidoti lietuvių rašytojai — vysk. Valančius, kun. Mačiulis-Maironis, kurio antkapis yra iš lauko pusės prie pietinės sienos. Besilankant bazilikoje, kurioje niekada netrūksta maldininkų ir turistų, dešinėje pusėje esančioje užtvareje apie 6 senutės iš rotatorių atspausdintų giesmynėlių traukė: "Viešpatie, atitolink nuo mūsų šią nelaimę..."

Teko aplankyti ir Vytauto bažnyčią, kuri yra vienu seniausių-gotikos paminklų Kaune. Šioje bažnyčioje palaidotas rašytojas J. Tumas-Vaižgantas, kuriam prisiminti čia įrengtas J. Zikaro darbo paminklas. Bažnyčios langai papuošti vitražais su Lietuvos miestų herbais.

Bendrai, Kauno bažnyčios tikinčiųjų gausiai lankomos. Visur mišios laikomos ir vakarais — 7 val. Vienos dienos pavakarėje, nors dar buvo pusė valandos iki mišių pradžios gana mažoje bažnytytėlėje jau laukė apie 100 žmonių. Kitos bažnyčios zakristijonas,

Jaunimas su grėbliais ir javais pastrodė Liaudies ansamblių vakare Vilniuje.

J. Grikienio nuotrauka

Lietuvos jaunimas - saviveiklininkai - poilsiauja po repeticijos. Priekyje matoma vieno muzikanto "triba". E. Šulaičio nuotraukos

Tautinius šokius Lietuvoje šoka ne vien tik jaunimas. Nuotraukoje matomas ūsorius taip pat šoko.

Atkelta iš 6 psl.

kurio giminaitis sol. Vaznelis gyvena Chicagoje, pasakojo, jog sekmadieniais pamaldų klauso keli tūkstančiai žmonių.

Teko užsukti ir į Kauno kunigų seminariją, kuri šiemet turi 30 klierikų. Kadangi tai buvo vasaros metas, visi klierikai buvo išvykę atostogų. Seminarijos pastatas senokas; šalia jo — nameliai klierikams. Skundžiamasi mažu klierikų skaičiumi, ką oficialus žmonės paašškina, kad jaunimas nesidomi kunigo profesija ir nenori stoti į seminariją. Tas, žinoma, yra nebūtinai tikroji priežastis.

KAUNO RESTORANAI

Kaune veikia nemaža puikių restoranų bei kavinių. Kartą pietauti teko "Orbitos" restorane, kuris Kaune laikomas vienu geresniųjų. Taip pat su šokėjais Norvaisomis bei Tamošiūnais buvo proga užsukti ir į kitą įdomią vietą — Medžiotojų užieigą. Ne tiek savo puošnumu kiek savitumu nuteikiantis restoranas. Baldai senoviški, ant sienų — žvėrių iškamšos, ginklai. Čia net šašliką tiesiai nuo ugnies atneša užmautą ant kardų. Reikia pačiam nusimauti ir valgyti.

TRYS MERGELĖS

Tačiau už visus restoranus geriausią įspūdį sudarė Trijų mergelių kavinė, iš kurios galima aiškiai matyti Kauno marias.

Įdomi yra Trijų mergelių legenda, kuri skamba taip:

Labai seniai prie Nemuno, ties trimis salomis buvo kaimas, Trimis Salomis vadinamas. Jame gyveno trys labai gražios mergelės. Šiltomis liepos naktimis jos plaukdavo prie trijų salų, ten maudydavosi, dainuodavo. Kartą jas pamatė dievaitis Perkūnas ir visas pamilo. Trenkė iš giedro dangaus ir mergelės pavertė undinėmis. Litūna buvo mergelėms Perkūno namuose. Nebedainavo, nebesilinksmavo, nebešukavo plaukų. Tada Perkūnas leido joms vidurnaktį vėl atvirsti mergelėmis. Ir nuo to laiko Trijų Salų kaimo žmonės naktimis girdėdavę tris mergelių dainuojančias... Pagal šią legendą ir pavadinta ant vaizdingo Nemuno kranto pastatyta kavinė Trys Mergelės. Padavėjų tarpe netrūksta žaivių lietuvaicių ir jų būtų galima pririnkti daugiau negu tris. Ši kavinė turi 3 sales, kurios skiriasi savitu interjeru.

Vakarieniauti teko didžiojoje salėje, kurios sienos stiklinės, pro kurias atsiveria nuostabių Panemunės ir Kauno marių vaizdai. Čia tą vakarą turistams iš užsienio buvo suruošta graži programa, kurioje fortepionu skambino muzikas Giedrius Kuprevičius — labai charakteringas ne tik kūrinių interpretavimu, bet ir savo išvaizda. Taip pat dainavo ir gydytoja Jūratė Norvaišienė, kuri, pasirodo, yra, ne tik pagarsėjusi pramoginiuose šokiuose, bet ir pildydama lengvojo žanro kūrinius. Nuo pramoginių šokių, kuriuos ji šoka kartu su vyru Česlovu, irgi gydytoju, susilaukė, nes sakė, jog čia jiems per maža vietos. Grojo ir nuolatinis kavinės orkestras, dainuojant lengvosios muzikos dainininkams.

Pažiūrėki — rūkas sklaidos,
Ir atbidusios rasa
Trys mergelės upėj maudos
Ir šukuojasi kasas... —

taip skambėjo jų žodžiai.

BAČKONIŲ SVETAINĖ

Kalbant apie restoranus, verta prisiminti ir Bačkonių svetainę, nors ir ji nėra Kaune, bet 38 km. atstume, važiuojant plentu į Vilnių. Ji atidaryta tik liepos mėnesio viduryje, tad į ją teko užklysti tuoj po to vieną naktį, grįžtant į Vilnių.

Niekas negalėtų tikėti, jog laukuose, kur aplinkui nėra gyvos dvasios, galėtų būti tokia

šauki svetainė. Tik užrašas prie kelio ir pakabinta bačkutė skelbia, kad netoliese turi kas nors būti. Iš didžiojo kelio išvažiuavus, reikia kelias minutes pavažiuoti lauko keleliu, kol pasiekiamas didokas namas. Naujas originalus restoranas įrengtas senoviniame dvarelyje. Nors tuo metu pati svetainė jau buvo pasiruošusi uždaryti duris, tačiau svečiui iš toliau dar sutiko patarnauti. Tuojau atsirado lietuviškų blynų, cepelinų ir nežinau dar kokių skanesių.

Svetainės vedėjas parodė visas sales, kurios dar tik baigiamos įrengti. Jis pažymėjo, jog čia viskas planuojama originaliai ir akį patraukiančiai. Parodė ir vandens tvenkinį, kuriame bus galima žvejoti, o taip pat ir aikšteles auto mašinoms pastatyti. Gaila, kad buvo tamsu ir neviską buvo galima pamatyti.

ŠOKĖJAI NORVAIŠOS

Kaune, tur būt, vieni populiariausių lietuvių yra gydytojų pora — Jūratė ir Česlovas Norvaišos. Nežinint, jog iš profesijos jie gydytojai (Jūratė dėsto Medicinos mokykloje, Česlovas — dirba Kauno Radijo gamyklos profilaktoriuje), randa daug laiko paskirti šiai, dar prieš 6 metus gana nepopuliariai šakai. Jiedu Kauno pramoginių šokių kolektyve Sukuryr nariai, žymiausieji šokėjai Lietuvoje bei Tarybų Sąjungoje, o taip pat puikiai pasirodantys ir tarptautiniuose konkursuose.

Tęsinys 8 psl.

Bačkonių svetainės įdomus pastatas.

Jūratė ir Česlovas Norvaišai

Lietuva po 26 metų

Atkelta iš 7 psl.

Jų iniciatyva Kaune kiekvieną gegužės mėnesį vyksta pramoginių šokių konkursai pavadinimi Gintarinė pora. Šiomet jie buvo vykdomi jau šeštą kartą. Gražiai išpuošta Kauno sporto halė tampa didžiule šokėjų arena. Šiomet konkurse dalyvavo 25 poros iš aštuonių pasaulio šalių: tarp jų austrai, čekoslovakai, vokiečiai, vengrai, rusai, švedai ir japonai. Pirmą vietą klasikinių pramoginių šokių konkurse šiomet laimėjo vokiečių pora iš Hamburgo, o Norvaišos liko antraisiais. Pietų Amerikos šokių konkurse Norvaišos irgi buvo antraisiais (vokiečiai Bernholdai vėl užėmė I vietą).

Gintarinės poros konkursams groja orkestras Oktava, kuriam vadovauja Kauno J. Gruodžio aukšt. mokyklos dėstytojas Mindaugas Tamošiūnas. Šis orkestras yra saviveiklinis, prie Kauno Dirbtinio pluošto gamyklos. Oktava 1967 m. buvo visasąjunginio festivalio laureatas, 1964 m. Pabaltijo konkurso Liepojoje nugalėtojas ir keturių Gintarinės tritbos konkursų Kaune laureatas, plačiai koncertavęs ir užsienyje, o šį lapkričio mėnesį vėl važiuos koncertuoti į Suomiją.

Su Norvaišomis ir Tamošiūnu teko nemaža bendrauti Kaune. Buvo progos svečiuotis ir jų namuose. Beje, Č. Norvaiša nemaža reiškiasi ir žurnalistikoje. Jo straipsnių dažnai galima užtikti Kaune einančiame Nemuno žurnale, kuris, deja, į užsienį nesilunčiamas. Po mano susitikimo su Norvaišomis, jie už savaitės išsiruošė į studijinę kelionę į Vakarų Vokietiją, o Tamošiūnas su žmona — į svečius pas savo gimines į JAV (New Yorką, Čicagą ir kitur.)

KAUNO PILIS, SPORTO HALĖ, STATYBA

Viešėdamas Kaune negalėjau praleisti progos neaplinkęs Kauno pilies — kuri pastatyta Neris ir Nemuno santakoje. Tai nuostabi graži vieta, nors pati pilis gerokai apgriuvisi ir, atrodo, kiek tvarkoma, tačiau nežinia, kuomet darbai bus baigti.

Kauno sporto halėje šių metų liepos mėn. pabaigoje, stebint Kauno - Sverdlovsko krepšinių rungtynes. Iš kairės: J. Norvaišienė, Ed. Šulaitis, R. Tamošiūnienė, C. Norvaiša, M. Tamošiūnas. Norvaišai yra garsūs pramoginių šokių šokėjai, o M. Tamošiūnas - "Oktavos" orkestro vedėjas. Tamošiūnai neseniai viešėjo Amerikoje.

Pabuvojau ir Sporto halėje, kuri yra gerokai atnaujinta. Ten stebėjau Tarybų Sąjungos A klasės krepšinio rungtynes tarp Kauno ir Sverdlovsko komandų. Teko lankytis ir kai kuriose miesto krautuvėse.

Smagu, kad Kaunas yra išlikęs lietuviškas. Čia vieną popietę, kuomet žmonės grįžo iš darbų, važiuavau miesto autobusu. Jis buvo prikimštas keleivių. Tačiau visi važiuosieji kalbėjo vien tik lietuviškai.

Kaune gera vaizdą sudarė ir naujieji rajonai, kurie plečia miestą. Statybos, iš toliau žiūrint, atrodo, gražios, tačiau kiek metų tie naujieji namai tarnaus — parodys ateitis.

Iš Kauno išsivežiau gerus įspūdžius. Gaila, kad daug ko ten liko neaplankyta.

Jonas RATNIKAS

DAINA KAUNUI

Svelniai glosto tave apkabinę
Brolis Nemunas, sesė Neris...
Mano meilė, užliejus krūtinę,
Pas tave su daina tegu skris!

Tegu liejasi žodžiai sparnuoti,
Kaip bangelės žydram Nemune!
Tiktai kokią tau dainą dainuoti,
Jei tu pats — nuostabiausia daina?

Myliu aš, mano Kaune,
Tavo šypseną jauną,
Išsiskleidusių gatvių triukšme.
Mielas man tavo vėjas,
Tavo žalios alėjos
Ir praeivių veidų šiluma!

Daug audrų tavo gatvėmis užė,
Raižė veidą griuvėsių randai...
Pakilai tu, ir šviesių laimuzę
Sau ir man, gimtas Kaune, radai!

Verda tavo krūtinė didžiulė
Dieną naktį darbų sukury,
Ir tarybinę žemę bičiulių
Tu visur, mano Kaune, turi.

Myliu aš, mano Kaune,
Tavo šypseną jauną,
Išsiskleidusių gatvių triukšme.
Mielas man tavo vėjas,
Tavo žalios alėjos
Ir praeivių veidų šiluma!

Žiburių ugnimis man tu moji,
Kai kituos aš klajoju kraštuos...
Tu brangus man, kaip meilė pirmoji,
Prasiskleidusi tavo šlaltuos.

Negaliu pas tave nesugrįžti:
Kur bebūčiau — tu visad širdy.
Tu — nevystanti mano jaunystė —
Nuostabi, nerami, išdidi.

Myliu aš, mano Kaune,
Tavo šypseną jauną,
Išsiskleidusių gatvių triukšme.
Daug dainelių sparnuotių
Tau galiu padainuoti,
Tik tu pats — nuostabiausia daina!

Tarp eilės turistų, kurie praėitą vasarą lankėsi Lietuvoje buvo ir E. Ventienė iš New Yorko, turėjusi progos atostogauti Palangoje. Nuotraukoje iš k. poeto Miežalaičio dukrelė su motina, E. Ventienė ir O. Žiugždienė, keletą metų gyvenusi New Yorke.

TRUMPAI

● Rasa, Lietuvos 50 asmenų ansamblio Anglijos Middlesborough mieste įvykusiame tautiniame liaudies kūrybos konkurse laimėjo antrą vietą už — dainų atlikimą ir trečią — už meistrišką kūrinių atlikimą liaudies muzikos instrumentais. Darlington mieste leidžiamas The Northern Echo festivalį smulkiai aprašė, pažymėdamas, kad Tarybų S-gos konsulas R. Vaigauskas pasakė ir kalbą. West Hartlepool Mail patalpino keletą nuotraukų ir lietuvių pasipuošusių tautiniais rūbais. Su viena lietuvaite ir burmistrė nusifotografavo.

● Pasiremdama moksliniais tyrimais, Lietuvos spauda skelbia, kad Vilniaus kurortologijos institutas nustatė, jog poilsiauti Palangoje senesnio amžiaus žmonėms ir sergantiems stenokordija ir padidintu kraujo spaudimu, sveikliausia gegužės, birželio ir rugsėjo mėnesiai, o vidurvasary neurastenikams.

● Aktorė Monika Mironaitė iš Vilniaus viešėjo Australijoje.

● J. Kavaliauskas iš Kauno varžybose Maskvoje laimėjo aukščiausiojo pilotažo čempioną.

Ižymus Lietuvos filmų aktorius Donatas Banionis, kuris šiuo metu lankosi Amerikoje, nuotraukose matomas šiuose vaidmenyse: kairėje - Shakespearo veikale "Karalius Lyras", viršuje A. Žebriūno filme "Mažasis princas", ir filme "Marši Marši Tra-ta-ta". Jis taip pat vaidinęs įvairias roles filmuose: "Adomas nori būti žmogumi", "Vienos dienos kronika", "Niekas nenorėjo mirti", "Saugokis automobilio" (Mosfilm), "Suliny", "Operacija Trestas" (Mosfilm), "Raudonoji palapinė" (Italijos ir TSRS Mosfilm bendra produkcija), "Ne sezono metas" (Lenfilm), "Goya" (Rytų Vokietijos ir Lenfilm bendra produkcija. Skliautelėse nepamėtotos yra Lietuvos kino filmo produkcijos). Banionis gimęs 1924 m. bal. 28 d. Kaune.

"Didvyriai"...

Tęsinys iš 1 psl.

Kai šiomis žiniomis dalinaus su pažįstamais, visi sutikome, kad lietuviai daug geriau padarytų negarsindami tų žmonių didvyriais, nekelti jų žygio į padangas ir ką visas pasaulis žiūri tik kaip į nedorus žmones, oro piratus, ir juos smerkia.

Iš spaudos pranešimų atrodytu, kad tų lietuvių pabėgimas ir jų gelbėjimas sudaro progą pasipinigauti. Tai nebūtų bloga, jei tie pinigai būtų sunaudoti mūsų kultūrinei veiklai, kaip lietuviškoms mokyklėms, parama rašytojams, spaudai. Bet leisti tuos pinigus pasivažinėjimams į Turkiją ar panašioms reikalams, daugelio lietuvių nuomone, nėra padoru! Važinėjime savo uždirbtais pinigais.

Turkijoje buvo ir su Brazinskais bandė susisiekti Antanas Rudis, buvęs ALTo pirmininkas. Leidimo pasimatyti negavo, kaip jo negavęs VLIKo atstovas. Bet Rudžio teigimu Brazinskus teisme gynęs nemokamai geriausias Turkijos advokatas ir pažadėjęs vėl tai daryti nemokamai, jei bus reikalinga. Tai gi ir tuo atžvilgiu tam tikslui rinkliava atpuola.

Niekam nėra paslaptis kiek dabar iš Lietuvos turistų atvyksta, atvyksta, atvyksta ir nuolatiniam apsigyvenimui. Bet veik visi skuba grįžti į tėvynę, kur nors juoda duona, bet meilesnė už svetimą steiką. Faktai toki ir veltui mes bandytume įtikinti pasaulį, kad šiandien iš ten visi bėgtų, jei galėtų. Nebėgtų, nebėga ir nebėgs, kaip nebėga ir pačios Rusijos žmonės, nors kai kuriems siūloma išvykti į svetimą šalį dėl jų nepalankios veiklos dabartiniam režimui.

Pagaliau, kas gi yra laisvė? Jei tikinti amerikiečius ir tą vadinamąjį laisvąjį pasaulį, kad Brazinskai bėgę iš savo gimtojo krašto siekdami laisvės, tai juk tuo pat tikslu dar daugiau žmonių bėga iš JAV. Tik pagalvokime apie dr. Leary ir jo pasekėjus. Pagalvokime apie Kanadoj ir Švedijoj atsidurusį mūsų jaunimą. Visa tai daryta siekiant laisvės. O kiek žmonių kalėjimuose! Tai vis už perdidelį laisvės troškimą!

Manau reiktų nepersistengti ieškant didvyrių ir VLIKui nesigirti, kad, girdi, šių metų jų didžiausias darbas -- Brazinskų pabėgimas. ir jų gelbėjimas.

Jungtinių Tautų bibliotekos salėje Donatas Banionis buvo oficialiai pristatytas. Vėliau buvo vaišės, dalyvaujant įvairių tautų korespondentams. Nuotraukoje dalis svečių: (iš k.) V. Sokoloff, D. Klinga, V. Tysliavienė, Lietuvos filmų aktorius D. Banionis, V. Kazlauskienė, A. Laurinčiukas ir Al. Šalčius.

J. Valaičio nuotrauka

Kas išriš Romoje koplyčios klausimą?

Tęsinys iš 1 psl.

ir kokiam tikslui. Tą patį nori žinoti grįžę iš koplyčios šventinimo iškilnių ir lietuviai, kurie patvirtino, kad joje nematė jokio regimo ženklų, kuriuo būtų atžymėta kam koplyčia priklauso.

Kodėl koplyčia, mūsų nelaimėi, liko bevardė ir kas pakliso purviną koją? Į tai atsako Italijos spauda, kuri rašė, kad Kremlius paspaudė Vatikaną koplyčios pavadinimo reikalu ir todėl Popiežius nusileido ir atsisakė lietuvių pasiūlytąjį vardą pripažinti.

Popiežiaus toks nelauktas pasielgimas giliai įžeidė lietuvius ir padarė didelės žalos jų tikėjimui. Juk jis, neva tiesos

ir moralės gynėjas, pats nusikalto krikščionybės principams, kad Kremlui leido kruvinu batu apteršti Petro uolą!

Reiškia, vyskupas Brizgys žinojo, pirm negu pradėjo koplyčią statyti, kad Popiežius neduos leidimo koplyčią pavadinti -- LIETUVIŲ KANKINIŲ KOPLYČIA.

Ką, negavęs užtvirtinimo, tada vyskupas turėjo padaryti? Mano manymu, jis būtų sąmoningai pasielgęs, jei būtų tuojau sulaukęs koplyčios statyba, kol nebus išrištas jo vardo klausimas. Be to, dar vyskupui būtinai reikėjo atsiklausti lietuvių visuomenę ir pasikal-

bėti su jos vadais, ką tuo atveju daryti. Jis to nepadarė.

Jei lenkams ar kitai tautai būtų taip atsitikę, tai jų dvasiškai ir pasauliečiai būtų vieningai sukėlę didžiausią protestą ir jų skundo žodžiai būtų nuskambėję per visą pasaulį!

O ką mūsų visuomenė, ypač jos vadai, kurie reprezentuoja si atstovauja tautą ir skaitosi šauniais patriotais ir dideliais kovotojais už lietuvių teises ir laisves, nuveikė koplyčios reikalą? Bėveik nieko. Tyli, kaip žemę pardavė! Tai kur gi dingio mūsų kovingumas ir lietuviškasis sąmoningumas? Kas suvaržė ir prislėgė mūsų valią, kad jau nebetekome lietuviškos drąsos nusiskusti Popiežiui, kuris mums padarė skaudžią moralę skriaudą? Gal baiminamės ekskomuni-

kos? Tie laikai jau praėjo, kada drebėjome ir bijojame Popiežiaus pasmerkimo! Dabar gi turime žodžio ir minties išreiškimo laisvę. Tad, be jokių varžtų, galime savo reikalus viešai ginti.

Įvyko keletas lietuvių suvažiavimų bei konferencijų. Stebėtina, kad nė vienas dalyvių atstovų neiškėlė koplyčios klausimo! Pasakyta labai daug ugningų kalbų...kitais klausimais...

Šaukiu visa gerkle ir tvirtinu, kad tie visi susirinkimai būtų padarę didelio svorio, jei nebūtų nutylėję, o būtų Popiežiui pasiuntę stiprų protesto žodį. Kodėl jie to nepadarė?

Viešpatie, gelbėk mus nuo mums Popiežiaus nepalankumo, o dar daugiau nuo mūsų apsilaidimo!

SPORTAS

Edvardas Šulaitis

Australijos lietuviai sportuoja

Iš Australijos mus pasiekė leidinėlis, skirtas to krašto lietuvių sportinės veiklos 20 metų sukakčiai paminėti. Išleistas ryšium su Australijos lietuvių dvidešimtąja sporto švente.

Siame 44 puslapių žurnalio formate leidinėlyje randame nemažą žinių apie Australijos lietuvių sportininkų praetį, jų laimėjimus ir visus ten veikiančiuosius sporto klubus.

A. Bladzevičius rašinyje Lietuvių įnašas į Australijos sporto gyvenimą, sako:

"Mūsų maža Australijos lietuvių kolonija įnešė labai didelį įnašą į naują Australijos sporto gyvenimą. Mūsų žmonėse yra kažkokia mintis, kad mūsų sportininkai pajėgūs tik tarpusavio varžyboms, kad lietuvių klubuose jie niekad nieko aukščiau nepasiekė ir nepasiekė. Dažniausiai tai nuomonė ty, kurie įdomiausi mūsų sportuojančio jaunimo gyvenimu tik paviršutiniškai, prabėgomis. Jie skaito, kad dalyvavimas liet. sporto klubuose užkerta galimybes iškovoti pirmąjį vietą sporte ar vadovybėse. Jie nesistengia pasidomauti truputį plačiau ir pamatyti, kad lietuvių būdami tik lietuvių sp. klubų nariais jau atstovavo ne tik atskiras valstijas, bet ir pačią Australiją sporte ir net vadovauja kai kurioms sporto organizacijoms valstijų mastu".

Daugiausia lietuvių pasižymėjo krepšinyje. Štai, V. Sutas, A. Ignatavičius ir S. Darginavičius yra buvę Australijos krepšinio rinktinės žaidėjais; S. Urnevičius, K. Jačiunskis, V. Gurgis -- Pietų Australijos rinktinės nariais; E. Gvilidys -- Viktorijos rinktinės žaidėjas, o L. Baltrūnas -- tos pačios valstijos rinktinės treneris. Nemažą merginų ir jaunų vyrų atstovavo atskirų valstijų jaunimo rinktinės.

Leidinyje suminėtos visų jų pažangesniųjų lietuvių sportininkų pavardės. Rašoma ir apie Australijos Lietuvių Fizinio Auklėjimo Sąjungą, kurios vadovybėje 1969 m. buvo: A. Bladzevičius, V. Ališauskas ir V. Lazauskas.

Sportas Lietuvoje

● Kanados Lietuvos dienos proga įvyko kelios krepšinio rungtynės. Pirmose jų Toronto Aušros vyrų nugalėjo Londono Taurą 109:92, o antrose -- Detroito Kovas suplėkė Kanados liet. rinktinę 106:84. Šie susitikimai įvyko spalio 10 London, Ont.

KNYGELĖ FUTBOLININKŲ SUKAKČIAI PAMINĖTI

Chicago Lietuvos futbolo klubas 20 metų sukakčiai atžymėti išleido 56 puslapių knygėlę, pavadintą "20 metų su kamuoliu". Leidinį suredavo E. Šulaitis, buvęs to klubo pirmininkas. Telpa daug nuotraukų, darytų R. Burneikio, E. Šulaičio, Z. Degučio ir kitų. Spausdino VI. Vijeitko spaustuvė.

● New Yorko LAK futbolininkai pradėjo 21-ą pirmenybių sezoną ir žaidžia antrosios lygos pietinėje grupėje. Pirmose rungtynėse lietuvių pralaimėjo prieš Yonkers 0:3, o tada įveikė Poughkeepsie -- 2:1.

Sportas Išeivijoje

● Zymusis irkluojas, o dabar treneris -- Z. Jukna dalyvavo pasaulio irklavimo pirmenybėse Kanadoje ir čia reiškėsi kartu vykusiuose šios šakos žinovų posėdžiuose. Jis paskelbė savo išpuodžius iš Kanados Vilniaus Sporto laikraštyje. Be jo pirmenybėse aktyviai dalyvavo 2 lietuvių, startavę už Maskvos komandą.

● M. Batutytė iš Kauno žaidė Tarybų Sąjungos tinklinio rinktinėje, kuri laimėjo pasaulio meistro vardą. Ji iš pirmenybių parsivežė aukso medali.

● Vilniaus Sportas spalio 22 d. numeryje patalpino žinių iš Išeivijos liet. sporto gyvenimo, savo skyrelyje iš anapus Atlanto.

Kaip gydytis be vaistų

IŠMOKĖ KVĖPUOTI APSAUGOSIME PLAUCIUS

Kai žmonės dirbo fizinį darbą, ypač ūkininkai laukuose, niekam į mintį neatėjo pagalvoti apie mankštą, kurios neturėdami menkliau ir kvėpuojame. Kai sėdėdami dirbame, važinėjame, mažiau fiziniai judame -- turime mankštintis dirbtiniu būdu, tuo pakelti ir kvėpavimą. Nedirbantieji fizinio darbo ir nesimankštinę "gero gyvenimo" žmonės tenaudoja tik savo plaučių 6-tą dalį! Tada netenkame atsparumo ir prikimba kitos ligos. Fizinį darbą dirbdami mankštinau ir geriau kvėpuojame, o kai nuvargstame, -- labai gerai miegame. To žmogui ir reikia.

New York University profesorius dr. Albert Haas studentams patarė kaip kvėpuoti, 8 colius nuo burnos uždeklite popierinį degtuką. Į plaučius, kiek tik galima, kuodaugiau ištraukite oro ir iškvėpiant -- degtuką užpūskit. Nepajėgę to padaryti, turite imtis priemonių kvėpavimą pagerinti. Tada mėginkite įkvėpti skaitydami iki 4, o iškvėpkite skaitydami iki 12. Vėliau skaitykite iki 6 įkvėpdami, o iškvėpdami -- iki 18. Taip pakartokite poris kartus.

Svarbiausia į plaučius įtraukti kuodaugiau oro ir jį lėtai iškvėpti. Žinoma, geriausia tai daryti gryname ore.

Keldami ką sunkesnio, oro įkvėpkite kuodaugiau ir jį plaučiuose laikykite kuodgiausiai. Pastebėsite, kad keliamasis daiktas atrodys daug lengvesnis.

Įlipdami laiptais aukštyje įkvėpkite žengdami du laiptus, o iškvėpkite lipdami kitus du.

Plaučiams reikia giliau ir lėčiau kvėpuoti.

VYT. BELECKAS Savininkas

WINTER GARDEN TAVERN, INC.

1883 Madison Street • Brooklyn 27, N. Y. (Ridgewood)

Tel. Evergreen 2-6440

SALĖ VESTUVĖMS IR KITOKIOMS PRAMOGOMS. BE TO, DUODAMI POLAIDOTUVINIAI PIETŪS.

Pirmos rusiškos lietuviškos maistas prieinama kaina.

JUOZO BANDŽIUKO BĀRAS IR RESORANAS

Čia vaišinsitės ir vaišinsite ne tik Amerikos veiks visais gerimais -- alumi, vynu ir dar stipresniais. Gauši ir importuotų iš Europos ir kitų kraštų. -- Jauki vieta susitikti, pasikalbėti ir džiaugtis gyvenimu su maloniais draugais.

KĀBARETAS - ŠOKIAI

110 - 12 Jamaica Ave. Richmond Hill, N. Y.

Telefonas 846-9286

WHITE HORSE Tavern

BARAS IR RESTORANAS Duodami polaidotuviniai pietos.

86-16 Jamaica Ave. WOODHAVEN, N. Y. Tel. Virginia 6-9519

PRANAS BRUČAS Savininkas

Namų pirkimo, pardavimo, apdraudos ir visais reikalais kreiptės!

REAL ESTATE & INSURANCE John Orman Agency

GERIAUSIAS PATARNAVIMAS

Pildomi miesto, valstybės ir federalinės valdžios mokesčių pareiškimai.

110-04 JAMAICA AVE. RICHMOND HILL, N. Y. Telefonas

Virginia 6-1800

Juozui Mikuckiui mirus Kaune

Kai mano ruodu jau artėja --
Ir lapkričio dienos ir gruodai, --
Užgeso žara, kur švytėjo,
Ir laimės užsklęsti aruodai!

Tai -- vienas daugelio skambių Juozo Mikuckio posmų. Jis skamba tarytum pranašingai: lapkričiui artėjant, užgeso poeto žara... Jam ėjo aštuoniasdešimtieji, jis kaip visada, buvo kupinas energijos, tvirtas, šviesaus proto. Vasarai baigiantis, su juo buvo smagu ne tik pasišnekėti, bet ir linksniau laiką praleisti. Išlydėjęs dukrą ir anukę, aplankiusias jį iš Amerikos, J. Mikuckis nuvyko į žmonos tėviškę Linkuvoje. Sočas, riešutynai, ramybė... Staiga -- sunkios ligos priepuolis. Jis buvo paguldytas į garsiąsias Kauno klinikas. Turėjo atskirą palatą, rūpestingą priežiūrą.

Sužinoję apie ligą, J. Mikuckį lankė artimieji, ir Kauno literatai, ir bičiuliai iš Vilniaus. Atvažiavo rašytojas J. Baltušis, kultūrinių ryšių su užsienio lietuviais komiteto vadovai V. Karvelis, V. Kazakevičius, apsilankė ir jauni plunksnos draugai -- kauniečiai, su kuriais jis susibūlavo.

Buvo matyti -- J. Mikuckis sunkiai serga. Kokios ligos beteškotum, tokiam amžiuje viskas komplikuojasi, viskas pavojinga. Ligonis didele valia kovojo dėl gyvenimo, bet pavojus stiprėjo ir stiprėjo... Viltys išnykdavo ir vėl atsiradavo. Paaiškėjo: kepenys nebedirba. Spalio 13 dieną ap-

lankius J. Mikuckį, su juo pasikalbėti jau nebeteko. Kelioms valandoms praėjus, Juozas Mikuckis mirė.

...Pašarvojo jį miesto centre esančiuose Profsąjungų rūmuose. Salėje, kur jis buvo vieną jo visada šilčiau prisimenamą vakarą susitikęs su Kauno jauniaisiais rašytojais ir kraštotyrimininkais. Ji tada giliai sujaudino, kad jauna Lidija prisiminė ir padėklamavo jo eilėraštį. Su ja sušoko smagu valsa. Tada ilgai J. Mikuckis kalbėjosi su jaunimu, susibūlavo. Tad ir prie jo karsto toje pačioje salėje ne tik vyresnioji, jį prisimenanti, karta rinkosi atiduoti paskutinės pagarbos, bet prie velionio ir jaunimas visą laiką budėjo. Karstas skendo gėlėse. Vainikus atnešė plunksnos draugai iš Vilniaus, kultūrinių ryšių su užsienio lietuviais komitetas, Gimtojo krašto redakcija, Kauno jaunųjų rašytojų sekcija, įvairios organizacijos, artimieji. Atvyko paskutinės pagarbos atiduoti J. Baltušis, A. Gricius, V. Reimeris, J. Būtėnas, V. Kazakevičius ir kiti vilniečiai. Apie laidotuves pranešė Kauno tiesa, Gimtasis kraštas. Literatūra ir menas išspausdino nuoširdų J. Baltušio atsisveikinimo žodį ir poeto portretą...

Spalio 16 dienos priešpie-
tę salėje prisirinko pilna žmonių. Artėjant dvylikai valandai, į garbės sargybą prie karsto stėjo jaunieji Kauno literatai. Juos pakeitė vilniečiai-rašytojai A.

Gricius, J. Būtėnas, žurnalistai V. Kazakevičius, J. Lukoševičius. Po to atsisveikinimo žodį tarė poetas

J. Karčiauskas. Nuskambo daina, sukurta J. Mikuckio žodžiais. Toji pati mergina, kuri šioje salėje kadais deklamavo jo eilėraštį, dabar jo atsisveikinimui skaitė paskirtus posmus -- Dainių. Atėjo artimųjų atsisveikinimo valanda, prasidėjo paskutinė kelionė... Ilga mašinų virtinė Kauno gatvėmis nusitęsė paskui karstą.

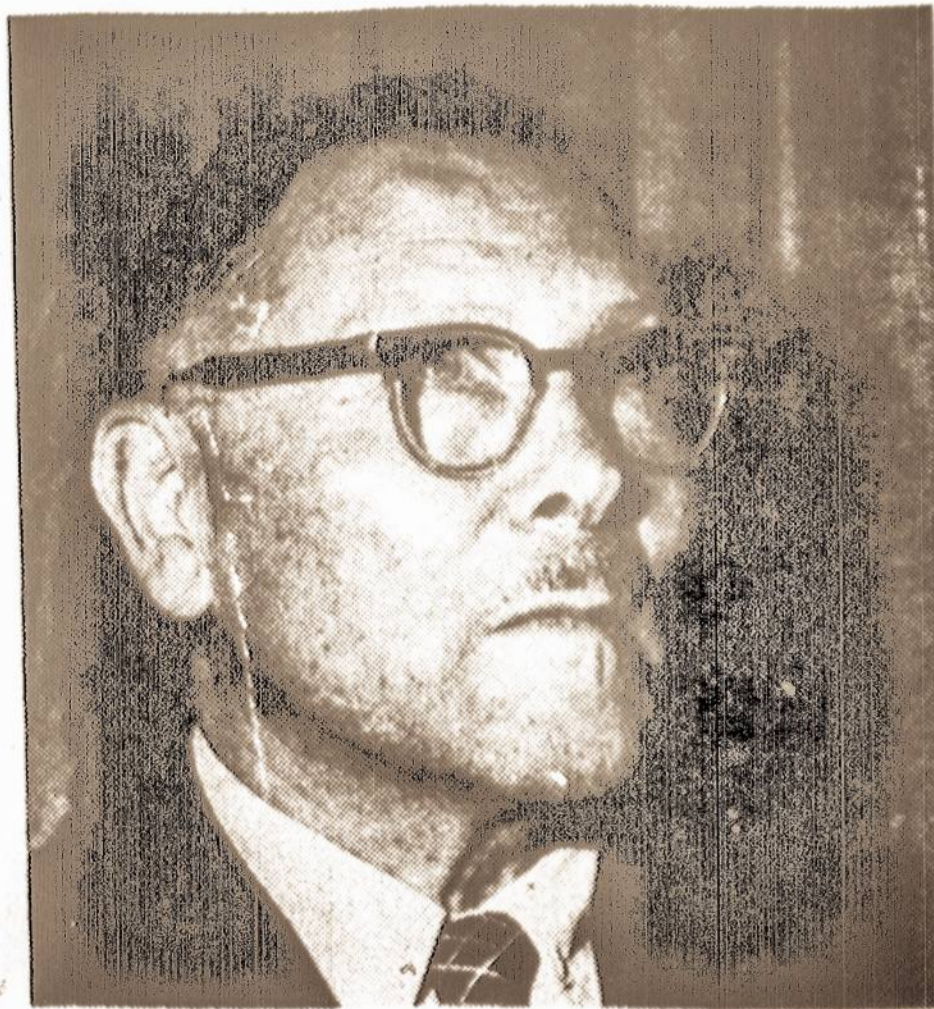
Juozą Mikuckį priglaudė Kauno žemė. Prie lieknųjų pušų, Petrašiūnų kapinėse, šalia daugelio žymių mūsų krašto žmonių, amžino poilsio atsigulė audringo gyvenimo poetas, grįžęs iš ilgos emigracijos į tėvynę.

Prie lieknųjų pušų amžinu miegu miega daugelis žinomų mūsų tautos sūnų. Prie jų prigludo ir Juozas Mikuckis -- poetas, išeivis, surašęs kelią į gimtąją žemę, jausmingas tėviškės patriotas.

V. VIESINTAS

1970 m. spalio 17 d.
Kaunas

Vanda Marija Urbanavičiūtė mirė spalio 12. Buvo pašarvota J. Garšvos naujojo šermeninėje Haven Hill, 104-38 Jamaica Ave., Richmond Hill, N. Y. Palaidota spalio 16 Cypress Hills kapinėse. Liko sesuo dr. Jadvyga Urbanavičiūtė.

JUOZAS MIKUCKIS (1891 - 1970).

Į Ameriką jis atvyko Juozo ir Valerijos Tysliavų kvietimu 1949 m. kartu su žmona, podukra ir jos dukrele. Apisigyveno Baltimorėje. Savo 70-tąsias minėdamas Vienybės namuose su savo artimais spaudos žmonėmis ir draugais, tada dar daug žadėjo įnešti naujos kūrybos lietuvių literatūroje. Deja. Žironai mirus, 1967 m. grįžo į Lietuvą, kur norėjo praleisti savo paskutines gyvenimo dienas.

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

Funeral Directors

JUOZAS KAVALIAUSKAS

LICENSED PENNA AND NEW JERSEY
1601 S. Second Street, Philadelphia, Pa.
Telefonas: DEwey 4-5136

Charles J. Roman Funeral Home

Wm. H. Beard, Supvr.
1113 Mt. Vernon St., Philadelphia, Pa.
Telefonas POplar 5-4110

STEPHEN AROMISKIS

(ARMAKAUSKAS)

423 Metropolitan Ave., Brooklyn 11, N. Y.
Koplyčia laidotuvėms Tel. EVERgreen 7-4335

M. P. BALLAS FUNERAL HOME

ALB. BALTRUNAS-BALTON
660 Grand Street Brooklyn, N. Y.
NOTARY PUBLIC Tel. STagg 2-5043

JOSEPH GARSZVA

UNDERTAKER AND EMBALMER
JOSEPH J. GARSZVA, Jr.

231 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y. 11211
Telefonas: EVERgreen 8-9770

ŠIE LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI IŠNUOMOJA
AUTOMOBILIUS ĮVAIRIEMS REIKALAMS

STATEMENT OF OWNERSHIP, MANAGEMENT AND CIRCULATION (Act of October 23, 1962; Section 4369, Title 39, United States Code)		Publisher: File two copies of this form with your postmaster. Postmaster: Complete verification on page 2	Form Approved. Budget Bureau No. 46-8079
1. DATE OF FILING October 1, 1970	2. TITLE OF PUBLICATION VIENYBĖ		
3. FREQUENCY OF ISSUE By-weekly			
4. LOCATION OF KNOWN OFFICE OF PUBLICATION (Street, city, county, state, ZIP code) 192 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207			
5. LOCATION OF THE HEADQUARTERS OR GENERAL BUSINESS OFFICES OF THE PUBLISHERS (Not printers) 192 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207			
6. NAMES AND ADDRESSES OF PUBLISHER, EDITOR, AND MANAGING EDITOR			
PUBLISHER (Name and address) Valeris Tysliava, Ann Walvada, Jonas Valaitis; 192 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207			
EDITOR (Name and address) Jonas Valaitis, 192 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207			
MANAGING EDITOR (Name and address) Valeris Tysliava, 192 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207			
7. OWNER (If owned by a corporation, its name and address must be stated and also immediately thereunder the names and addresses of stockholders owning or holding 1 percent or more of total amount of stock. If not owned by a corporation, the names and addresses of the individual owners must be given. If owned by a partnership or other unincorporated firm, its name and address, as well as that of each individual must be given.)			
NAME	ADDRESS		
Valeris Tysliava	192 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207		
Joseph Tysliava	Sydney, Australia		
8. KNOWN BONDHOLDERS, MORTGAGEES, AND OTHER SECURITY HOLDERS OWNING OR HOLDING 1 PERCENT OR MORE OF TOTAL AMOUNT OF BONDS, MORTGAGES OR OTHER SECURITIES (If there are none, so state)			
NAME	ADDRESS		
none			
9. FOR COMPLETION BY NONPROFIT ORGANIZATIONS AUTHORIZED TO MAIL AT SPECIAL RATES (Section 152.122, Postal Manual) (Check one) The purpose, function, and nonprofit status of this organization and the exempt status for Federal income tax purposes: ☐ Have not changed during preceding 12 months ☐ Have changed during preceding 12 months (If changed, publisher must submit explanation of change with this statement.)			
10. EXTENT AND NATURE OF CIRCULATION	AVERAGE NO. COPIES EACH ISSUE DURING PRECEDING 12 MONTHS	ACTUAL NUMBER OF COPIES OF SINGLE ISSUE PUBLISHED NEAREST TO FILING DATE	
A. TOTAL NO. COPIES PRINTED (Net Press Run)	2,500	2,500	
B. PAID CIRCULATION 1. SALES THROUGH DEALERS AND CARRIERS, STREET VENDORS AND COUNTER SALES 2. MAIL SUBSCRIPTIONS	500 1,570	500 1,670	
C. TOTAL PAID CIRCULATION	2,170	2,170	
D. FREE DISTRIBUTION (including samples) BY MAIL, CARRIER OR OTHER MEANS	100	100	
E. TOTAL DISTRIBUTION (Sum of C and D)	2,270	2,270	
F. OFFICE USE, LEFT-OVER, UNACCOUNTED, SPOILED AFTER PRINTING	230	230	
G. TOTAL (Sum of E & F--should equal net press run shown in A)	2,500	2,500	
I certify that the statements made by me above are correct and complete.			
(Signature of editor, publisher, business manager, or owner) Valeris Tysliava			

VIENYBĖ, 1970 m. lapkričio 6 d.

VIENYBĖ

* Vienybės redakcija gavo New Yorko miesto mero kvietimą kartą per mėnesį dalyvauti miesto valdybos patalpose posėdžiui su miesto tvarkytojais ir pasitarti kaip geriausiai New Yorko miestą tvarkyti. Miesto viršininkams rūpi išgirsti nuomones redaktorių, kurie su skaitytojais palaiko glaudų ryšį ir priimti jų patarimus. Pirmas toks susirinkimas įvyks gruodžio 3 d. 7:30 v. v. Susirinkime dalyvaus įvairių tautybių spaudos atstovai.

* Jonas Mekas, filmuotojas ir laikraščio Village Voice filmų kritikas, paskirtas direktorium pirmojo filmų muziejaus Anthology Film Archives. Šis filmų archyvas įsigijo per 100 avangardo klasiškų filmų iš viso pasaulio ir bus demonstruojami naujame kino teatre - New York City's Public Theatre, 425 Lafayette Street, Manhattan. Teatras atidaromas lapkričio 30 d. ir veiks 7 dienas per savaitę su skirtingomis programomis.

* L. Sukytė spalio - lapkr. mėn. dainavo: Vienoj, Berlyne, Muenchene, o gruodžio mėn. grįžta į Metropolitan Operą New Yorke. Jos veiklą plačiai aprašė Muenchener Merkur.

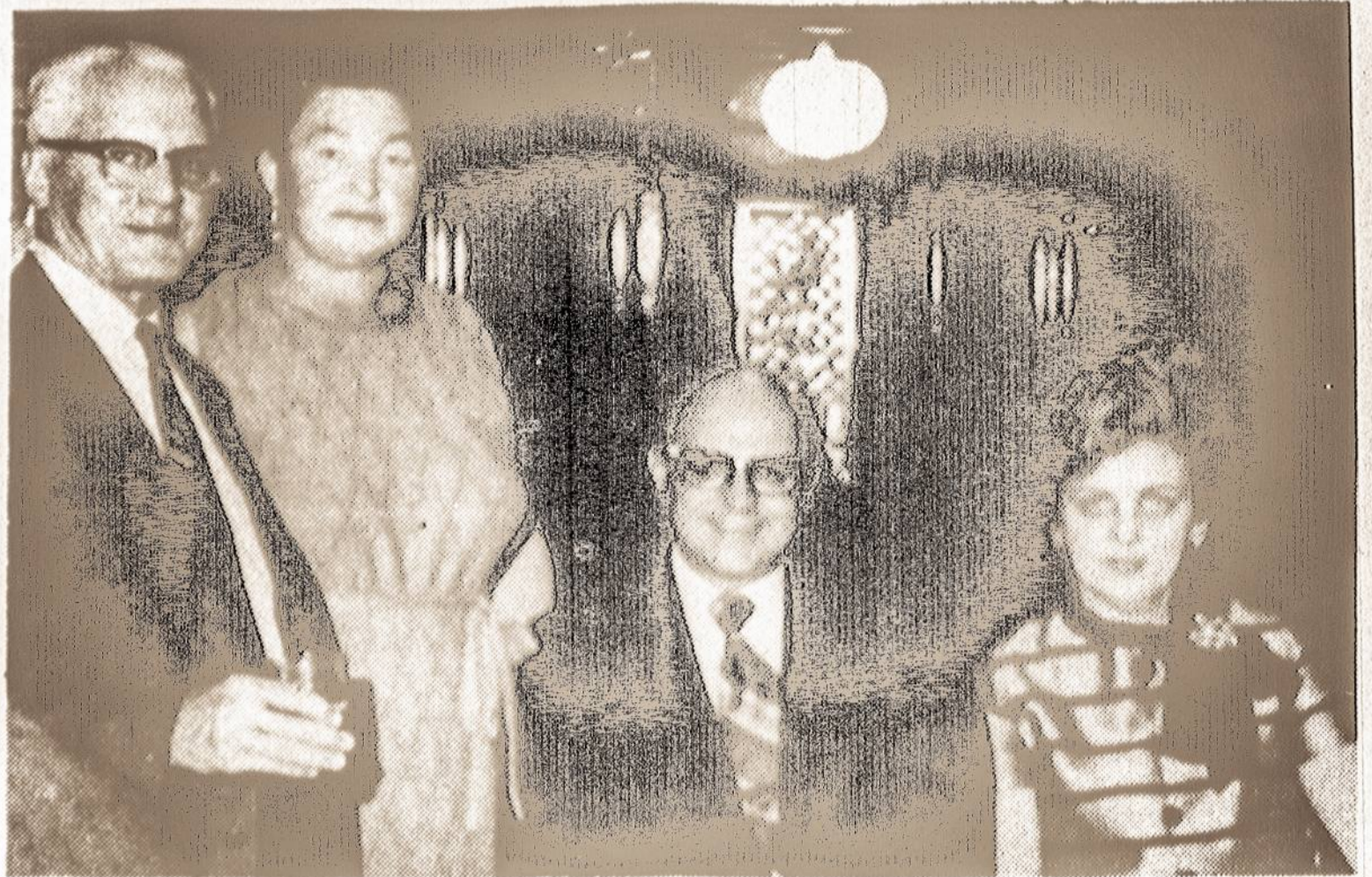
* Dail. Robert Kaupelis ruošiasi savo tapybos ir piešinių parodai, kuri atidaroma gruodžio 3 d. Bertha Schaefer galerijoje, 41 E. 57th Street, New Yorke. Jo piešinių pagrindas - figūros.

* Domininkas Klinga ir Jonas Šerelva žiemos atostogų išvyko į Arizona valst. Ten praleis keletą mėnesių.

* Mokytojas Jurgis Košys, žemaitis nuo Kaltinėnų, Lietuvoje per 30 m. mokytojaves aštuoniolose mokyklose, buvęs Lietuvos atstovo Šveicarijoje dr. K. Šaulio sekretorius, iš Vokietijos atvykęs į Bostoną, prieš 20 metų persikėlė į Brooklyną ir gavęs darbą Canarsie bažnyčioje zakristijonu, sulaukęs 80 m. amžiaus, išvyksta į Chicagą, Ill., kur palaidota jo žmona Vanda mirusi 1965 m. prie jos tėvelio Broniaus Prapuolenio.

Marija Diržienė, naujojo Haven restorano ir baro savininkė ir jos padėjėjas - Ervin Balzaraitis.

Spalio pabaigoje Woodhaven, N. Y. buvo atidarytas naujas lietuviškas restoranas ir baras, kurio savininkė yra populiarioji Marija Diržienė. Įkurtuvėse dalyvavo daug svečių. Šioje nuotraukoje matome Mariją Diržienę su J. Sniežkum. Prie stalo sėdi dr. Jokūbas Stukas su žmona Loreta.

S. Narkėliūnaitės nuotraukos

Haven restorano ir baro atidaryme dalyvavo Eleonoros Diržytės sužadėtinio šeima. Iš kairės: Greta Jankus, Willy Jankus, Otto Jankus, Morean Jankus ir Eleonora Diržytė su savo sužadėtinu Rudy Jankus. Jų vestuvės įvyks ateinančių metų gegužės 1.

● Brooklyno Doktorų Simfoninis orkestras rengia savo 33-ąjį koncertą penktadienį, gruodžio 11 d., 8 v. v. Downstate Medical Center, 394 Lenox Rd. Brooklyne. Diriguos Bartoloneo Ferrara. Įžanga nemokama. Orkestre, be to, yra ir lietuvių gydytojų, Dr. Maurice Yuppa kviečia visus dalyvauti.

ONA STANKIENĖ

84 m. amžiaus mirė Gargžduose, Lietuvoje. Liko nuliūdusi dukte Marija Diržienė, kurios rūpesčiu vėlione buvo atvykusi į Ameriką ir kurį laiką čia gyveno. Vėliau Stankienė grįžo į Lietuvą, bet ruošėsi vėl grįžti pas dukrą Amerikoje kitų metų pradžioje. Deja... Šį kartą mirtis užkirto kelią nuvykti pas dukrą, kuri ją taip giliai mylėjo.

● Vera ir Valius Bunkai, ilgamečiai Vienybės skaitytojai iki šiol gyvenę Jamaica, N. Y., nuolatiniai gyveniti persikėlė į St. Petersburg, Florida, kur nusipirko ir savo namus. Vis daugiau ir daugiau pensininkų iš visų lietuvių kolonijų keičiasi į šiltesnį klimatą.

Atsiųsta paminėti

Liūdo Dovydeno "Mes valdysim pasaulį", dviejuose tomuose. Įdomūs atsiminimai iš bolševikmečių okupuotoje Lietuvoje.

Viršelis - dail. Prano Lapsės. I tomas - 264 psl., II tomas - 256 psl. Įrišta į minkštus viršelius. Atskiros tomo kaina - \$4.00. Išleido ROMUVA, 84-20 Jamaica Ave., Woodhaven, N. Y.

Knygos gaunamos pas vienos platintojus arba užsakant per leidyklą.

EDVARDAS SKRIPATA, pustrėčių metų amžiaus, laimėjęs gražiausio berniuko titulą vaikučių konkurse Jokūbo Stuko radijo programos piknike Bayonne, N. J. praeitą vasarą. Tas gražus berniukas yra Amerikoje gimusių lietuvių Vaterijos ir Bernardo Skripatų sūnelis. Jie gyvena Union, N. J.

Taip atrodo Haven restoranas ir baras iš gatvės. Vidus sumodernintas ir jaukus. Be to, yra erdvi salė įvairioms pramogoms. Adresas - 94-25 Jamaica Ave., Woodhaven, N. Y.